

# Veřejná správa

Ing. Jaroslava Syrovátková

## Financování obcí II



INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

## Financování obcí II

- Výdaje z rozpočtu obce musí být vždy předem plánovány na kalendářní rok a musí být zajištěny rozpočtovými příjmy.
- Výše výdajů obce se odvíjí od počtu jejich obyvatel, velikosti katastru, na kterém se obec nachází, majetku ve vlastnictví obce a jeho stavu, od strategických rozhodnutí zastupitelstva obce a jeho preferencí.

## Financování obcí II

- Některé výdaje nemohou být uskutečněny bez finanční pomoci tj. dotací ze státního rozpočtu České republiky, z fondů Evropské unie, z dotací příslušného krajského úřadu, z Norských fondů atd.

## Financování obcí II


### Výdaje z rozpočtu obce jsou

- závazky vyplývající pro obec z plnění povinností uložených jí zákony
- výdaje na vlastní činnost obce v její samostatné působnosti, zejména výdaje spojené s péčí o vlastní majetek a jeho rozvoj
- výdaje spojené s výkonem státní správy, ke které je obec pověřena zákonem



## Financování obcí II


### Výdaje z rozpočtu obce jsou

- závazky vyplývající pro obec z uzavřených smluvních vztahů v jejím hospodaření a ze smluvních vztahů vlastních organizací, jestliže k nim přistoupila,
  - závazky přijaté v rámci spolupráce s jinými obcemi nebo s dalšími subjekty, včetně příspěvků na společnou činnost,
  - úhrada úroků z přijatých půjček a úvěrů,
- 



## Financování obcí II


### Výdaje z rozpočtu obce jsou

- výdaje na emise vlastních dluhopisů a na úhradu výnosů z nich náležejících jejich vlastníkům,
  - výdaje na podporu subjektů provádějících veřejně prospěšné činnosti a na podporu soukromého podnikání prospěšného pro obec,
  - jiné výdaje uskutečněné v rámci působnosti obce, včetně darů a příspěvků na sociální nebo jiné humanitární účely,
- 



## Financování obcí II


### Výdaje z rozpočtu obce jsou

- splátky přijatých půjček, úvěrů a návratných výpomocí,
  - splátky jistiny vlastních dluhopisů jejich vlastníkům.
- 



## Financování obcí II

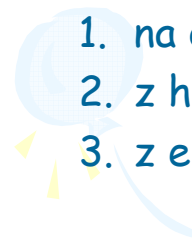

### Obec také hradí ze svého rozpočtu:

- splátky přijatých půjček, úvěrů a návratných výpomocí
  - splátky jistiny vlastních dluhopisů jejich vlastníkům
- 





## Financování obcí II

Výdaje obce se člení z několika hledisek:

1. na obligatorní a účelové,
  2. z hlediska rozpočtového plánování,
  3. z ekonomického hlediska.
- 
- 





## Financování obcí II

- **Obligatorní výdaje** jsou výdaje, které jsou předurčeny zákonem nebo dohodami. Zbylou část finančních zdrojů mohou obce užít na účely, které jsou v souladu s jejich politikou. Problém vzniká, když obligatorní (předurčené) výdaje rostou rychleji než příjmy, takže zužují prostor pro vlastní politiku obcí.
- 
- 





## Financování obcí II

- Z hlediska rozpočtového plánování se výdaje obce člení na plánovatelné a nahodilé (neplánovatelné). Toto členění výdajů obce má význam pro bilancování příjmů k výdajům v etapě sestavování návrhu rozpočtu obce i pro plnění rozpočtu v průběhu rozpočtového období.
- 
- 



## Financování obcí II

- **Plánovatelné výdaje** rozpočtu obce jsou ty výdaje, které lze poměrně přesně naplánovat, např. výdaje na financování provozu škol, na učební pomůcky, na platy zaměstnanců obce apod.
- 
- 



## Financování obcí II

- U plánovatelných výdajů mohou příslušné orgány obce zvažovat jejich objem a strukturu (právě s ohledem na rozpočtové omezení dané plánovatelnými příjmy) a dále zváží, u kterých výdajů jsou možné a únosné úspory.



## Financování obcí II

- U některých druhů výdajů jsou úspory nežádoucí a z dlouhodobého hlediska dokonce neekonomické (např. úspory v důsledku omezení či zanedbání údržby komunikací, komunálního bytového fondu apod.)



## Financování obcí II

**Neplánovatelné výdaje** jsou především nahodilé výdaje, které se vyskytnou v průběhu rozpočtového období (kalendářní rok). Jejich vznik a výši lze jen obtížně naplánovat, odhad je velmi problematický. Patří sem sankční výdaje a výdaje způsobené nahodilými událostmi. Tyto výdaje jsou většinou financovány z rezerv, které si obec v rozpočtu vytváří.



## Financování obcí II


- Podle **ekonomického hlediska** se člení výdaje rozpočtu obce na
- výdaje běžné,
  - výdaje kapitálové.



## Financování obcí II


### Běžné výdaje

Z běžných výdajů se financují běžné, pravidelně se opakující potřeby v příslušném roce. Proto se někdy hovoří o neinvestičních nebo provozních výdajích.



## Financování obcí II

Běžné výdaje se člení na


- **neinvestiční nákupy,**
  - **neinvestiční transfery,**
  - **neinvestiční půjčky.**
- 



## Financování obcí II

### • Neinvestiční nákupy


jsou opětované výdaje za zboží a služby neinvestiční povahy - včetně úroků a náklady související s pracovní silou, jako jsou mzdy nebo pojistné.



## Financování obcí II

### • Neinvestiční transfery

jsou neopětované výdaje na neinvestiční účely charakteru dotací, příspěvků a dávek poskytovaných mimo rozpočet obce.





## Financování obcí II

- **Neinvestiční půjčky** jsou návratně poskytované - půjčené prostředky jiným subjektům na neinvestiční účely.



## Financování obcí II

- Obec musí také počítat s výdaji na výkon přenesené působnosti. Ty jsou tím větší, čím více státní správy obec vykonává. Jiné jsou náklady na výkon přenesené působnosti v obcích s rozšířenou působností, v obcích s pověřeným obecním úřadem, obcích s matričním nebo stavebním úřadem.



## Financování obcí II

- **Kapitálové výdaje** slouží k financování dlouhodobých, běžně se neopakujících potřeb, zejména investičních, které přesahují jedno rozpočtové období.
- jsou zpravidla jednorázové.



## Financování obcí II

- Kapitálové výdaje zahrnují výdaje na **investiční nákupy** (tj. opětované výdaje na pořízení hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku a akcií a majetkových účastí).



## Financování obcí II

- Konkrétně se jedná o výstavbu, nákup nemovitostí a to jak staveb, tak pozemků, také výdaje na generální rekonstrukce budov a zařízení, které zvyšují hodnotu majetku. Patří sem také výdaje na nákup akcií, finanční vklady do obchodních společností a investiční dotace fyzickým a právnickým osobám.



## Financování obcí II

- Do kapitálových výdajů se zahrnují také **investiční transfery** (tj. neopětované výdaje charakteru dotací a příspěvků na investiční účely poskytovaných mimo rozpočet obce) a **investiční půjčky** (tj. návratné poskytované prostředky jiným subjektům na investiční účely).



## Financování obcí II

- Výdaje na investice financované z kapitálového rozpočtu souvisí nejen s výdaji vynakládanými na pořízení nových investic, ale i se splácením jistiny půjček, které si v minulosti obec vypůjčila (úroky z půjček se hradí z běžného rozpočtu.)



## Financování obcí II

- Jestliže obec v minulosti použila na financování svých investičních potřeb velký podíl návratných úvěrů a půjček, může se stát, že v dalších letech splácení půjček bude pro obec břemenem a pohltí významnou část kapitálových výdajů rozpočtu, placení úroků si vyžádá úsporná opatření u běžných výdajů rozpočtu.



## Financování obcí II

- Při investičních výdajích z rozpočtu obce se často jedná o veřejnou zakázku. Tou se rozumí zakázka na základě smlouvy mezi zadavatelem, kterým je obec a jedním či více dodavateli.



## Financování obcí II

- Pokud se člení výdaje obce na výdaje na ekonomickou infrastrukturu, tak se jedná o výdaje určené na výrobní účely (tj. zejména pro obecní podniky zabezpečující služby).
- Do této skupiny výdajů však patří i případné dotace a půjčky soukromému sektoru na podporu podnikání v obci, na zvýšení zaměstnanosti.



## Financování obcí II

- Do těchto výdajů se zahrnují i výdaje na výstavbu a údržbu veřejných komunikací, veřejných prostranství a parků, vodovodů, kanalizací, veřejného osvětlení, výdaje ekologické povahy.